

Milan Vincetič

Blagovestje sestre Kazimire

“**Kot zmeraj**, Kakadu,” je potrkala z dežnikom, s katerim sta si bila kot rit in srajca, po levi šipi.

Odkar pomnim, sem bil Kakadu. Še posebej zanjo, za teto Kazimiro, ki je v večini primerov prispela z mestnim taksijem. A nikoli z očetovim, čeprav ji je oče ves čas dopovedoval, da bo zmeraj zastoj. Na vrat na nos sem stekel k vhodnim vratom, kjer pa sem jo zmeraj pustil čakati: njen sploščeni, podolgovati obraz, prišiljene čeljusti, pobit nos z bradavico in neskončno otožne oči, v katerih se je delalo jezerce. Dobesedno. Pa ne iz solz, iz potajene svetlobe ali iz besed, ki so ji nenadoma zastale v grlu, ko me je pobožala po temenu, kot bi me želela pomaziliti. Teta Kazimira je bila namreč Kristusova nevesta. Preden se je bila – kar mi seveda ni in ni šlo v glavo – poročila s Kristusom, o čemer je pričal srebrnkast križec na verižici, pa je bila le mamina mlajša sestra Jelka. Ki ji takrat dlani še niso dišale po vosku. Ali parafinu. Ali rastlinski smoli, s katero si je natirala vedno razpokane dlani. Kakršne sem dobil, ko sem pobrusil karoserijo moje volge GAZ 24, ki je oče skoraj celo desetletje ni premaknil iz garaže. Ker mu je kratko malo ni bilo treba, saj nam je njegov mestni taksi zvesto služil tudi kot družinsko vozilo. A ko se je upokojil, se je zaklel, da ne bo več sedel za volan, ki da mu je, ker je bil mehanski, pobral zapestje in ramenski obroč.

Dal mi je vedeti, da mi bo njegova volga služila trikrat dlje kot vsi novodobni avtomobili, ki da so iz papirja. Iz papirja, je ponavljal, blatnike lahko zarobi že večji prepah, z mojo volgo pa bi lahko celo oral. Kajti volga je sovjetski chevrolet, cestna križarka, za katero se bodo moje bodoče stranke več kot steple. In tudi so se, ko sem jo prebarval na rumeno, na vrata pa pridal kakaduja ter številko letečega telefona. Ter se še isti teden registriral kot prvi privatni taksist.

“Po bližnjici ali malce naokoli, teta Kazimira?” sem odložil sončna očala.

“Kot vselej, Kakadu,” je zamomljala in obesila dežnik na sprednje naslonjalo.

“Ali veste, teta Kazimira, da zna biti dežnik nevarno orožje?” sem nabral čelo.

“Ah, ja, pogrošne zgodbice, s katerimi taksisti zabavate stranke,” je odmahnila z roko.

Nikoli se ji ni docela razvezal jezik. Pogosto ga je kar pregriznila, kot bi se bala, da bi ga umazala celo v mislih. Nikoli pa v dejanjih, kajti teta Kazimira, ki pa je nisem nikoli klical sestra Kazika, kakor so jo menda klicale tako prednica kot njene sestre, je odprla svojo dušo le Bogu, ki da je že zdavnaj dvignil roke od taksistov.

“Ker največkrat vozite smeti. Bog pa nima rad smeti, Kakadu,” je vzdihnila.

“Ne boste mi verjeli, teta Kazimira,” sem nabiral ob cestni zapori, “da so v Londonu z dežnikom, v katerem je bila menda skrita pištola, v peto ustrelili bolgarskega pisatelja Georgija Markova ...”

“Le kje si to pobral, Kakadu?” je planila. “Zakaj pa misliš, da vlačim to marelo zmeraj s sabo? Da me pustijo na miru, zato,” je zarobila. “Veš, me, božje sestre, smo vsem v napoto. Koliko se jih vsak dan obrne za mano,” me je ošinila, “se posmehne moji obleki, debelim nogavicam, ki spominjajo na les, čevljem, ki niso niti moški niti ženski, moji racajoci hoji, čeprav se trudim biti vzravnana ... Včasih se mi zazdi, da sem celo večji kakadu kot ti ...”

“A veste, teta Kazimira,” sem se pobahal, “da beseda kakadu izhaja iz malajske besede *kakaktua*, kar pomeni starejša sestra?”

Kot bi me preslišala: molče je sledila predmestju, drogom uličnih svetilk, redkim pešcem, ki so drobili v bližnje delikatese, ko pa sva zavila mimo trgovine z domačimi živalmi, sem moral ustaviti kar na pločniku.

Čez čas se je prizibala – zabičala mi je, da jo moram počakati v vozilu –, s ptičjo kletko, za katero bi bil moj prtljažnik brez dvoma premajhen. Ali vsaj prenizek.

“Kakadu, teta Kazimira?” sem zazijal.

“Ne, starejša sestra,” me je tresnila z dežnikom, češ naj že speljem, z drugo roko pa objela kletko, ki si jo je čez čas predela na kolena. “Tvoj stari je še zmeraj ista stara baraba, kajne, Kakadu? Nikoli ne bom pozabila, pomisli, moj Kakadu, da mi je navrgel,” je dvignila glas, “naj raje grem v moški kupleraj kot k tistim svojim zveličarkam ...”

Motrila me je v retrovizorju: moj zarobljeni obraz, potegnjeno brado, bradavico pod nosnico, potisnjen vrat in stisnjene obrvi. Ter dlani, ki so se preveč potile. Kot tudi podplati, ki so postajali vse bolj neposlušni.

Prestavil sem se na srednji pas. Teto sestro Kazimiro je pribilo, saj ji ni šlo v glavo, kako se lahko moja volgica tako lahkotno prestavi na levi pas.

“Treba je le dobro pogledati nazaj, teta Kazimira,” sem ji pomežiknil.

“Nazaj, nazaj,” je zamrmrala, “kot da je tudi danes nazaj. Ali jutri. Pa ni niti eno niti drugo. Nazaj je le nazaj, kot je nazaj tisti stalingrajski ostrostrelec Vasilij Zajcev, po katerem je dobil tvoj stari ime. Zato pa si tudi ti, moj Kakadu, Peter in ne Petja. Kot je nazaj tvoja babica Alina, predobro sem jo poznala, ki je v gimnaziji poučevala ruščino, dokler smo še verjeli, da bo prekanila amerikanščino. Tvoja mama, sicer moja starejša sestra,” se je pokrižala, “ti najbrž nikoli ni pokazala fotografije, na kateri se je tvoja babica, sicer najina mama, ob odkritju spomenika trikrat poljubila s sovjetskim polkovnikom. Trikrat, moj Kakadu,” je cmoknila, “ker se to tako dela. Tvoj oče, tvoj Vasko, je bil že na poti, tvoj stari oče, ki naj bi ga le nekaj tednov zatem zaneslo čez mejo, pa je le spustil glavo med ramena, kajti sovjetskemu polkovniku, kar se jasno vidi na posnetku, je zarila jezik do goltanca.”

Vzelo mi je sapo. Da sem nagonsko pritisnil na zavoro. Da so zacvilile gume.

“Ne sliši se lepo, pa je več kot res,” me je podrezala z ročajem dežnika.

Ki je bil za vse pripravljen: za moje oporekanje, trmo ali nejevero, za tišino, ki se je zapredla med nama, za primestna pročelja, ki so se vzpenjala nad žive meje, ali navsezadnje za prve dežne kaplje, ki so jih razmazali brisalci.

“V kloštru bodo ponoreli, Kakadu,” je dvignila obrvi.

Obrisala se je z rokavom in glasno pogoltnila.

“Me slišiš, v kloštru bodo ponoreli...”

Prikimal sem. Spustila je glavo in za hipec zamižala.

“Ker je moški, Kakadu. Ker je ta moj čopek samček, Kakadu,” je dejala bolj zase. “Vse, kar v kloštru diši po moškem, je od hudiča. Sestre so zmešane, pa ni nobena od njih svetnica. Bolj mučenice, Kakadu. Mučenice, kot tudi jaz, same sebe,” je dvignila pogled.

Zvila se je v klobčič in komaj slišno mrmrala, češ da bo Bog poslal nadnjo ogenj in žveplo, telo ji je vidno drgetalo, ni mogla skriti, da si ne želi več nazaj, čeprav jo čakajo skrbno postлана postelja, rustikalna omara ter miza s svetilko ob molitveniku, ki ga bo odprla na včeraj označeni strani.

“Petja, moj Petuška,” se je dobrikala kakaduju, “teta Kazimira vendar ni takšna, kot so one tam notri,” je pomignila proti spranemu pročelju nekdanje vile veletrgovca z železnino, zdaj samostana uršulink, ki jim je že nekaj let grozilo, da jih bodo, ker jih je le še za ščepec, preselili nasproti železniškega vozlišča.

“Naj obrnem, teta Kazimira?” sem pritisnil na zavoro.

“Tebi nisem ničesar rekla, Kakadu,” me je zavrnila.

Odmahnil sem z roko in prestavil v tretjo. Motor je enakomerno šival in gretje brezhibno delovalo, da je zakinkala, brisalci so se trudili postrgati mrčes, pa so le puščali mastne madeže. Pohupal sem pešču, ki se je obiral na zebri, a mi je pokazal sredinec, medtem ko je mrknila rumena luč na tretjem semaforju, od katerega sem po enosmerni ulici speljal proti ženskemu samostanu. Ki na zunaj ni kazal, čemu služi. Le rolete so bile skoraj ves čas na tri četrt spuščene, pa tudi paciprese so se preveč razbohotile, čeprav jih je dala mati prednica vsako pomlad dodobra postriči.

Seveda nisem smel na samostansko dvorišče. Še več: zmeraj sem jo odložil pri vzhodnem krilu, v katerem so si sestre uredile lično kapelico sv. Tereze Avilske, zaradi česar so morale pozidati spodnja okna.

“Naj vam pomagam, teta Kazimira?” sem se ponudil.

“Bova že sama zmogla, kajne Petja,” je potresla kletko, “pa pokaži tem mojim babam, Petja, iz kakšnega testa si ...”

Namesto plačila me je, kot vsakič, le podrezala z dežnikom pod rebra.

“Bomo videli, kateri od vaju bo večji kakadu,” je s kolenom zaloputnila vrata, ki so se, kot že tolikokrat, zataknila, a sem sprostil sklopko šele po tem, ko je teta Kazimira pri vhodnih vratih nagloma spustila kletko, da je Petja odneslo s paličice, mene pa proti južnemu delu mesta, kjer me je po glasu sodeč čakala precej razigrana družčina.

Bila sta si več kot stari sablji. Objemala sta se in trepljala, spet objemala in trepljala, kot da je od njunega zadnjega snidenja minilo najmanj pol stoletja. Pa se je prekobalil le slab mesec od tretje sobote v mesecu, odkar so se na zapuščenih peronih primestne avtobusne postaje razpasli bolharji. Vsaj tako je te kramarje in starinarje imenovala teta Kazimira, ki je bila vse bolj prepričana, da se bo čez nekaj časa znašlo na teh stojnicah, ki si niti tega imena ne zaslužijo, celó drobovje moje volge.

“Ali tvojega očeta, Kakadu,” se ni dala, “Vaska, ki brklja po tej krami, kot bi bila suho zlato. Pa ni, kot nisem jaz, moje uršulinke, ti, moj čopasti Petja, ali navsezadnje cel svet, ki se bo nekoč znašel, droben kot žepna ura, na tem zanikrnem odpadu.”

“Odjebi jo, tovariš Vasko,” je krilil bolhar, ki so ga bila sama sključena ramena, “odjebi to svojo svakinjo Jelko, ki se gre svetnico. Mi, Vasko,” se je pripognil pod desko na dveh zložljivih stoli, ki je služila kot pult, “mi vemo, kako je, če propade rodína. Zapomni si, Vasko,” se je trkal po prsih, “rodína si zlahka zalije rane, Božje kraljestvo pa nikoli ne pride na boben, ker ga kratko malo ni, zato za njim ne bodo ostale nobene knjige,

razglednice, časopisni podlistki, speti z žico, žepne ure z vgraviranimi grbi ali lokomotivami, zastave in doprsni kipi, revolverji ali podvezice, kar je eno in isto, pisma ter zvezdice generalov in lasnice kurtizan ali navsezadnje, dobro si ga oglej,” je razprl dlan, “ta orden Kutuzova 1. reda, ki ga ni deležen niti sam dedúška...”

“Pretiravaš, Nakimov,” ga je podrezal Vasko, “te tvoje skazke niso več niti za otroke. Tako je to, moj Nakimov: morda bo že jutri na tem bolšjaku tudi današnji čas. Vse se vrti, moj Nakimov, da bi se čim prej odvrtelo...”

“Še vedno si ne drzneš iz svoje kože, Vasko,” je povetil nos.

Pa si res ni. Kot da je okostenel: vsi predali, stenske ter okenske police ter dvoje naslanjačev so se šibili od krame, ki me je silila na bruhanje. Poleg vsega nikoli ni pustil prezračiti svojega kabineta, kakor je imenoval sobo, v katero se je odselil že po nekaj letih zakona.

“Ne bom ti jemal spanca, Zorka,” je momljal, ko so mu dostavili novo posteljo, “smrčim kot medved, pa tudi za one stvari si, kot zmeraj, preozka...”

Prav tako ni nikomur pustil, da bi pobrisal prah, kaj šele da bi pospravljaj. Če sem v njegovo jazbino le pokukal – nekajkrat me je celo trmasto zvlekel vanjo –, se nisem mogel načuditi, kako v tem neredu zlahka najde celo gramofonsko iglo ali predvojno kopejko, manjšo kot srajčni gumb.

“Še najmanj bi bil vesel, če bi sem vtaknila svoj radovedni nos sestra Kazimira, hočem reči moja svakinja in tvoja teta Jelka. Saj ni bila od rojstva nuna, Kakadu,” je začel presti s prsti, “po petindvajsetem se ji je čez noč obrnilo. Pa ni bila nikoli preveč božja, naenkrat pa, bila sva skupaj na bolšjaku, kjer prodajajo tudi nabožne stvari, si je kupila rožni venec, ki ga še danes prebira, ko ji zmanjka navadnih besed...”

“Tudi dežnik?”

“Pravzaprav je moj. Nekoč naju je ujela ploha. Pravzaprav vse tri, Zorko, Jelko in mene, bili smo v živalskem vrtu, ulilo se je z vedrega neba, zatekli smo se v paviljon, pred katerim so, kot da bi vedeli, prodajali dežnike. Družinskega, sem rekel možaku, ki me je spominjal na pogrebca. Dovolj bi ga bilo še za tebe. Pravzaprav si bil, če se dobro spominjam, že z nami.”

Za hipec je pobobnal po mizi in iz spodnjega predala izvlekel album. Poslinil si je kazalec in začel živčno obračati kartonaste liste.

“Vidiš,” je pritisnil sredinec na fotografijo trojice odraslih pod velikim dežnikom. “Živalski vrt ima svojega letečega fotografa. Niti opazili nismo, ko nas je pritisnil, le pri vhodu smo mastno plačali. Vidiš, na levi teta Jelka, na desni mama Zorka, jaz pa sem moral držati dežnik. Oni dve sta se me kot klopa držali pod roko, da so mi zavidali vsi mestni gizdalini...”

“Kje pa sem bil jaz?” sem dvignil obrvi.

“Kje neki, moj Kakadu? Ko smo šli v živalski vrt, si bil pri meni, ko pa sem pri izhodu kupoval to fotografijo, ki si jo moram nujno povečati in uokviriti, si bil pa že pri njej...”

Požrl sem slino, njega pa je posilil smeh. Kot vsakič, ko se je nacedil Nakimove vodke Stolíčnjaje in začel brundati na zadnjem sedežu *Vólga, Vólga, mat' radnája*, a še preden sva zavila na domače dvorišče, ga je začela moja mama ozmerjati, češ da je že več kot sita njegovega krakanja, teta Kazimira, ki se je, kot naročeno, prikazala še isti dan, pa je začela, da bi ga bilo treba z njeno marelo dodobra naklestiti po goli riti.

Dnevi so minevali, kot da jih ne bi bilo. Zemlja se je bila vdrla tako za teto Kazimiro kot za mojim očetom, ki se je cele dneve prekladal v svojem kabinetu, češ da pravkar vstopa v novo petletko: popisati da bo moral vsako znamko, vsak še tako piškav novčič, razglednico, sovjetska odlikovanja, ki jih je pripenjal na ponošen zimski plašč, mavčne odlitke Lenina, Stalina in Berije, nekaj radijskih sprejemnikov, ladijski kompas in celo podmorniški žiroskop, ki da mu ga je prodal Nakimov za ušiv drobiž. Prav na slednjega je bil še posebej ponosen, češ da bi ga morali vgraditi v vsakega človeka, da ne izgubi orientacije in ravnotežja. Takoj po zajtrku – mlečno kavo si je ročno odnesel v kabinet – je od znotraj obrnil ključ, ki pa je zaškrtal le takrat, ko je oddrsal na stranišče.

Moja volgica pa se je kar potila in pregrevala: kot da bi vsi čakali le naju. Čeprav nisem veljal za zanesljivega niti za pretirano točnega. Res je, na zadnjem sedežu so se včasih drenjale, če je pač tako nanese, tudi po štiri stranke, dvakrat celo po pet, ker so bile kot prekle, moja volgica pa se je le uprla na vse štiri in se lahko odzibala tudi po hudo luknjastem tlaku. Ja, zame je bila volgica *krasívaja djévuška*, zibajoča se mladenka, čeprav bi jo zlahka prodal v klub starodobnikov, vendar mi tega moj stari nikoli ne bi odpustil. Ko sem jo namreč registriral kot taksi, ni imela na števcu niti osem tisoč kilometrov, sam pa sem jih v poltretjem letu nabral petkrat toliko.

Še sreča, da sem imel več nočnih kot dnevnih. Pravzaprav sem cele dneve tičal za volanom, se že zdavnaj preobjedel tako radia kot glasbenih kaset, se nasitil potnikov, ki so z železniške postaje cijazili težke kovčke, in prav nič se nisem menil za kolege, ki so se jim udinjali kot zadnja služinčad. Nekajkrat sem se celo pogodil z Nakimovim, posebej ob koncih tedna, da bi mi privabil stranke, pa je po nekaj urah odmahnil z roko, češ, *geróju Sovjetskega sojúza* že ne pristaja, da je zgolj kamela, poleg vsega pa ima tudi obrabljene kolke in kolena.

Še preden sem profesorja, svojo redno stranko, odložil pred blokom, v katerem da ga čaka vsakotedensko razvajanje, je moj leteči telefon začel

poskakovati. V slušalki je šumelo, komajda sem razbral, da moram nazaj grede zaviti k uršulinkam, a glas ni bil, o tem sem bil prepričan, tetin, temveč nekaj desetletij mlajši.

Nisem mogel zgrešiti. Dežnika namreč.

“Imate v tej limuzini vsaj stojalo zanj?”

Kot da bi izrezal teto Kazimiro iz tiste fotografije iz živalskega vrta: zožen, iskrič, a na prvi mah nezaupljiv pogled, spuščeni, rahlo valoviti lasje, zapet vrat, drobni uhani in za las preveč mesnate ustnice.

“Nova sem, zelena, da bolj ne bi mogla biti, zato me je sestra Kazimira kar posvojila. Saj sta si v sorodu, kajne? Če se ne motim – Kakadu. Tepka,” je plosknila, “saj vendar tako piše na vratih. Sicer pa niste Kakadu, kajne?”

“Petja,” sem znil.

Nisem imel rad čebljajočih strank. Ki skušajo biti, še preden vključim taksimeter, z mano na ti. Kot da je moja volgica spovednica. Zato tudi sproti pozabljam, kar mi naložijo. Ona, ta vrtavka, ki jih ni imela niti dvajset, pa meni nič tebi nič na sprednji sedež. Kot da ne ve, da na zadnjih sedežih ni le bolj varno, temveč tudi bolj dostojno. Teti Kazimiri na kraj pameti ne bi padlo, da bi opletala na sovoznikovem sedežu.

Stisnila je dežnik med kolena in se zavrtela k meni.

“Da bi vi videli, kakšen gospod je naš Petja! Naš kakadu, namreč. Kako mu zraste greben, ko ga pokličeš z vašim imenom, kako smešno zaprhuta, a se, revček, zmeraj zagozdi med rešetke. Naš Petja je kot me. Ne sicer kot jaz, ki sem pri sestrah bolj ali manj na stanovanju, drugače pa študiram laično teologijo, bolj kot one, ki jih prednica hudimano privija. Zato me je sestra Kazimira tudi poslala po pičo za Petja, pa tudi neko pomirjevalo mu moram kupiti na veterinarski postaji. Najbrž veste, kje se vse to dobi, kajne?”

Drugače pa ni bila nápak. Če bi ji sestre dovolile, da si obuje malce višje pete, obleče kavbojke in športno majico, bi se še obrnil za njo. Tako pa sem komaj čakal, da jo odložim pri trgovskem centru, a sem se bal, da jo bom moral odpeljati tudi nazaj.

“Nisem od tod. S pogorja sem, slabih šestdeset kilometrov od tod. Morala sem ugoditi svoji stari, ki je zmeraj prva v cerkvi. Če vam odkrito povem, bogve, če nimata še zdaj kaj z gospodom. Drugače se moj stari, ki pa je tudi imel svoje muhe, ne bi kar na samo belo nedeljo zadržnil. Ona pa le: Nelika, Bogu se morava oddolžiti, ker ga je poklical k sebi. Si videla,” je oponašala svojo mamo, “kako je trpel, kako ga je bilo na koncu le za lešnik, zato so mu naš gospod dali zlato maziljenje. Zlato, tisto, s katero me je tudi pomazilil ob birmi. Pa sem si rekla, šla bom k sestram, potem pa med misijonarke. Sicer pa, Bog na vsakega kaj obesi: na mojo staro vero, na tvojega očeta ...”

Dvignili so se mi lasje: kaj vse ji je teta Kazimira natvezila. Najbrž tudi to, da je moj oče rdeči antikrist, ki bi ga bilo treba čim prej spreobrniti. Ali vsaj pokropiti z božjo vodico to njegovo komunistično kramo, po katero mora, ko bo stegnil pete, priti tisti ušivi Nakimov, ki mu pod suknjič vsakič potisne steklenico stoličnaje.

Hvalabogu, da je pustila dežnik pri meni. Taksimeter je enakomerno prišteval, nje pa od nikoder. Poldrugo uro se je zamudila v trgovskem centru, vrgla dvoje zajetnih vrečk na zadnji sedež ter potegnila iz žepa škatlico tabletk, ki da jih bo Petja zlahka zamenjal za tabletko saharina, ki mu jih sestra Kazimira meša med zdrob in proso.

“Če sem odkrita, gre s sestro Kazimiro kar pošteno navzdol. Celó govoriti je začela med spanjem. Ne da se je čisto razumeti, kakšno besedo pa le. Kot da ves čas podi ali kliče k sebi nekega kakaduja...”

“Morda se boji zanj, Nelika?” sem se obrnil.

“Sestra prednica je celo hotela poklicati izganjalca...”

“Ki pa bi moral najprej izgnati njo in iz nje,” sem povlekel bolj zase.

Naredila je prikupno šobico. Kot žabica. In za las privoščljivo.

“Drugič naj pride s tabo, Nelika,” sem ji pridržal dežnik, preden je z nogo grobo sunila sprednja vrata in predela vrečki v levico, z desnico pa mi je, ko se je obrnila pred vhodnimi vrati, poslala poljub.

Čeprav je v sprednjih kolesih že hudo škrtalo, so morali novi končniki še nekaj dni počakati.

“Tebi pa se kar žvižga, tudi če bo šlo celo podvozje. Če mi ne bi šel na roke moj Nakimov, ki je bogve kje izvrtal te originalne končnike,” se je hudoval stari, “bi lahko taksiral z rikšo. Poglej, kaj piše na škatlici,” je porinil predme kartonsko šatuljo, “Сделано в СССР;” je dvignil kazalec, “ti končniki niso iz plute kot korejski, zdržali bodo, tudi če bo prisedel mamut...”

Nikakor mu nisem mogel dopovedati, da sem le prezrl odprt kanalizacijski jašek. Da se dandanes mnogi preživljajo z zbiranjem starega železa, zato pobirajo, barabe, seveda ko se stemni, še pokrove jaškov.

“Jebi ga, Kakadu, novi časi...”

Ki pa so zaveli tudi v njegovem kabinetu. Vse je bilo kot iz škatlice: nobenega praška, pomita okna, bleščeč lesteneč, prav tako kupljen na boljškaku, retuširane razglednice v škatlah za čevlje, vojaška odlikovanja na rdečem žametu, žiroskop zdrgnjen do sijaja, ob njem pa predvojni pisalni stroj Royal ter gramofon, ki bi ga bilo treba samo še pognati. Potisnil je predme dvoje knjigovodskih zvezkov, seveda v trdi vezavi, ki mi jih je dovolil prelistati: pregledne, domišljene tabele, na koncu pa popis,

seveda po abecednem redu, stvari, ki jih mora še dobaviti, da popolni svojo zbirko.

“Povejva si po moško, Kakadu,” je zadovoljno dvignil obrvi. “Si že v svoji volgici? Verjemi mi, prostornejša je kot hotelska soba. Škoda, da se ne dajo položiti prvi sedeži, zato pa jo lahko tako nakuriš na zadnjih, da se ji tri dni ne bo razkadilo. Samo ne pomaži jih, Kakadu, pa tudi strankam ne dovoli, da se na njih otipavajo ... Za vsak primer imej v prtljažniku kak debel koc. Kot moški ti pravim, na uho mi je namreč prišlo, da raje vozikaš tisto mlado nunico kot pobiraš stranke,” se je namrgodil, “a pazi, Kakadu, da se ne zgodi kot se je meni: da bo, preden vstopi, še pri tebi, ko izstopi, pa že pri njej ...”

Zazijal sem kot tele v nova vrata. Prebral mi je z obraza, da me je Nelika docela oplela. Da zadnje čase tavam kot mesečnik, da pozabljam zdaj to zdaj ono, celo rezervne ključe sem nekje zataknil, da preveč časa vozim z rezervo, da pa zato mojo volgico, za kar me ni pozabil pohvaliti, vsak dan do sijaja navoskam v ročni pralnici.

“Pa teta Kazimira, Kakadu?”

“Na boljše ji kaže, oče, na boljše.”

“Njej zmeraj kaže na boljše, Kakadu,” je spustil glas.

Zanj nisem bil nikoli Petja. Zato sem tudi pozabil na svoje ime. Le Nelika mi je nekajkrat rekla Petja. Na zadnjem sedežu pa sem bil znova Kakadu, še posebej, ko je zarila nohte pod moje lopatice in mi vročično pogrizla ustnice.

“Tvoja mati, moja žena Zorka, je večja svetnica kot Jelka, Kakadu. In mučenica. Jelka, zdaj sestra Kazimira, me je venomer,” mu je ušel nasmešek, “spominjala na pingvina. Že rosno mlada je tacala kot pingvin: na široko in povprek. Moja Zorka pa je drobila kot srna. Zato pa je bila tako ozka, Kakadu, tako preozka! A obe, tega jima nikar ne nesi na nos, sta bili pravi prašički. Kot za šalo sta vrteli moške okoli mezinca, dokler ...”

“Dokler nista naleteli nate, oče ...” sem globoko vzdihnil.

In se srečal z njegovimi očmi. Kot se srečata pobegli in pritepeni pes.

“Dokler nista prisedli v takrat čisto novo volgo, moj Kakadu, tako novo, da je kar dišala. Moja Zorka spredaj, ona, Jelka, ki je imela v zenicah enega samega vražička, pa zadaj. In veš, kaj je ves čas delala? Drezala me je z dežnikom, pa ne s tistim iz živalskega vrta, moja Zorka pa me je za tretjim ovinkom, meni nič tebi nič, kar prijela za koleno. In višje. Pa tvoja nunica, Kakadu?”

Zamencal sem kot paglavec. In seveda vidno zardel.

“Si jo že pod Jelkinim dežnikom? Pod njim se lahko skrije celo mesto, ne le dvoje golih riti, kajne? Si jo že? Ah, kaj bi, morda pa je tudi tvoja

nunica, kot je bila moja Zorka. Jelkina mast pač,” je povesil pogled, “a kar je, pač je. Ko boš popravil volgico, nas boš peljal na nedeljski izlet, kajne? Hočem reči: spoznavni. Moja Zorka ve za tvojo nunico, Jelka ji je marsikaj natrobezljala, pa tudi živalski vrt ni predaleč, kajne?”

“Ni, oče,” sem pokimal, medtem ko je mama skoraj neslišno potrkala, češ da je kosilo na mizi, za očeta, če mu pač še ne kruli v želodcu, pa ga bo pred večerjo pogrela.

Bila je nedelja, pa ne več bela. A vseeno tako bleščava, da se ti zmeša. Vsaj meni se je. Kot tudi volgici, ki je sijala kot položčeni čevlji. Še posebej takrat, ko smo se nagnetli vanjo kot prepoteni skavti: Nelika spredaj, mama mi je dihala za vrat, oče je predel na sredi, teta Kazimira s ptičjo kletko na kolenih pa je škilila skozi levo šipo. Svoj večni dežnik je, kot sem pričakoval, obesila na sprednje naslonjalo, ne meneč se za Petja, ki se je pomiril šele, ko ga je pokrila s svojo modrikasto jopico.

Oče me je, ker da je prevejan taksist, godrnjaje krmaril, teta Kazimira pa je čemela kot paprika. Bilo je soparno, Nelika je vztrajala, da bi križem odprli okna, vendar je oče vzrojil, da svoje glave in zdravja ni dobil na boljšaku, mama pa, kot da ne bi bila s tega sveta, se je začela basati z arašidi. Kar je očetu še bolj dvignilo pritisk, ker da nismo kure, temveč spodobna družina, ki si jo bo ta nedelja še kako zapomnila.

In si nas tudi je, še posebej teto Kazimiro, ki je, še preden smo kupili vstopnice, zatrmoglavila, da njen Petja mora z njo, da se končno pobrati vsaj s svojimi bratrancei.

“Ta vaš gosak ne more z vami,” je vztrajal paznik, “če pa že, morate imeti zanj potni list ...”

“Nazadnje boste še zahtevali vizum,” je ciknil oče.

“Tudi, če bo takšen predpis,” se je zavrtel paznik.

“Bojda ne mislite, da je ta naš Petja,” je dvignil kletko na polico, “tudi sovjetski vohun?”

“Danes je vse mogoče, gospod,” ga je na kratko odslovil paznik, sestra Kazimira pa zaman prepričevala policista, ki se je narisal za našimi hrbti, da je vendar naš Petja v Božjih rokah, poleg tega pa vsak dan popije vsaj tri odmerke antibiotika.

A ni nič pomagalo: kakadu Petja je moral ostati v vratarnici, naša čredica pa se je razkropila med rastlinjem, ograjami in kletkami kot neučakani šolarji, ki tekmujejo v znanju iz zoologije. To je netopir, ki bo šele čez milijon let pavijan, se mi je oglasilo za hrptom. In to nekdanji podsaharski slonček Idi, me je oče potegnili za rokav, ki je baje nekoč poteptal obiskovalca. To pa so delfinčki, se je vmešala mama, ki dihajo s škrkami, živijo

pa s pljuči. Kot svetniki, je pridala teta Kazimira ter pohitela k žirafam, ki da edine smejo muliti nebeške livade. Čeprav so mi prigovarjali, naj si vendar ogledam plazilce, nagnusne kuščarje, kolobarje kač ali celo udava, ki se je prav takrat basal z živim zajcem, sem jim hladnokrvno dal dvojko. Kot tudi moja Nelika. Ki je nervozno grebla s peto po pesku ter mlačno sledila očetu, ki se je, ko je lev v slabi minuti opravil z levinjo, našopiril kot pav:

“Vidite, drage ženke, tako se to dela: prideš, naskočiš, greš. Več niti ni treba,” je pokazal na leva, ki je že pomolil vse štiri od sebe.

“Prostak,” je bevsnila moja mama.

“Primitivec,” je dolila teta Kazimira.

Le njej je bilo res do teh živali. Ki pa jih Bog ne bo nikoli učlovečil. Kaj šele jim vdihnil dušo, zato tudi ne bodo smele v nebesa.

“Si predstavljaš, Jelka, da sveti Peter ne bo odklenil tvojemu Petju?” se je, ker se je imel za brezbožnika, vzradostil oče in plosnil teto Kazimiro po riti.

“Prasec,” je dvignila dežnik, “in to pred vsemi ...”

Očitno je bil malce okajen. Najbrž si je pred odhodom privoščil nekaj Nakimove stoličnaje, ki da pride za tabo. Kot vse na svetu, Kakadu, mi je večkrat ponovil, kajti vse, kar pride noter, mora tudi ven.

“Kot tudi duša,” je pritrdila teta Kazimira. “Se spomniš, Zorka, tiste naše nedelje v troje?” je začela brskati po torbici, medtem ko smo čakali na terasi na kosilo. “Poglej, Kakadu, poglej Nelika, kako smo bili mladi,” je položila predme prepognjeno fotografijo, “poglej, ta dolgolaska na levi sem jaz, v sredi je oče, takrat še postaven in strašno zapeljiv, ta na desni pa je tvoja mama Zorka. Nekam postrani se je držala, čeprav je za vse nas več kot preveč prostora pod tem dežnikom, ki ga imam s sabo tudi danes, kajti vreme nam lahko, kot takrat, kajne Zorka,” jo je pocukala za rokav, “v trenutku zagode.”

“Kje pa si bil ti, Kakadu?” se je oglasila Nelika.

“Pri meni vendar,” se je, ne da bi se prav zavedala, zareklo teti Kazimiri.

Mama je prebledela, teta Kazimira se ugriznila v ustnico, oče pa je, da bi skrnil nelagodje, le prijel Neliko za zapestje, češ njen Kakadu takrat resda še ni tekal po svetu, kar pa še ne pomeni, da ga sploh ni bilo.

“Moja Nelika,” mu je zaigralo v očeh, “je še pri njem,” je uperil prst vame, “ali je že pri tebi? Najbrž nisi, kot moja Zorka, preozka, hehe,” se je počeno zarežal.

Mami Zorki se je zaletelo, meni so vilice padle na tla, teta Kazimira pa je preteče dvignila dežnik, češ da je skrajni čas, da temu pavijanju končno razbije glavo, četudi jo to stane nebes.

Nazaj grede smo molčali kot čuki. Nelika je nervozno predevala noge in mi umikala pogled, mama se je spet začela basati z arašidi, oče je nenehno segal pod sedež po steklenico stoličnaje, teta Kazimira pa je zaman skušala predramiti Petja, ki pa je veselo drobil, ko sem nekaj let pozneje vstopil v njeno celico. Za vrati se je prašil dežnik, na nočni omarici molitvenik, na mizi ob priprtem oknu pa je stala svetilka, ki ji je bojda šlo stikalo.

“Moj Petja,” je pokazala na odprta vrata kletke, “pa edini noče vstran. Vsi drugi ste že odšli,” je hropela, “moja Zorka, ki se ji je od takrat hudo povesel kljun, je že naslednji teden krenila z vlakom nekam na jug in se mi še ni oglasila, zdaj pa sem sama na vrsti. A bom odšla pred vsemi vami. Kot je odšla tvoja Nelika. Ko se ji je že poznalo, jo je mati prednica preprosto spodila čez prag. Bojda je nekje v Sierr Leone ali v Liberiji, pred kakega pol leta je prispelo njeno pismo,” sem ji pomagal na komolce, “njena sestra, kot tudi moja Zorka, je bila prav tako preozka, zato ga je bila – kot tebe Zorka –, več kot vesela. Malega Kakadujčka,” ji je podrgetala brada, “malega Petja, moj Kakadu,” je poiskala moje zapestje.

A ni imela več moči, da bi ga stisnila: bila je mlačna, skorajda prosojna, kajti srce, ki da ga skorajda ni več čutila, ji je vse bolj zastajalo.

“Pa tvoja volgica, Kakadu?”

“Prodal sem jo, teta Kazimira,” sem glasneje ponovil.

“Torej je tudi volgica postala preozka,” mi je pomežiknila.

Globoko v zenicah se ji je pritajilo komajda nagajivo jezero. Kakršnega sem se spominjal, ko je prvič potrkala z dežnikom po levi šipi in ki bi ga krvavo potreboval, ko sem parkiral svojega novega rumenega japonca pred pokopališkimi vrati in se pritajil za preveč podivjanimi pacipresami. Zato sem ga še kako zavidal materi prednici, ki je pod njim prebiral rožni venec, medtem ko je Petja v kletki vrh krste tiščal glavo pod perut. Dež, pomešan z vetrom, je sproti dušil hlipanje redovnic. Morda me spominja že vara, a ena od njih, gotovo najmlajša, je preveč nervozno pogledovala proti vhodu na pokopališče, pa tudi takrat, ko je s ptičjo kletko racala proti samostanskim vratom, se je še enkrat obrnila, jaz pa sem, tudi v imenu brezbožnega očeta Vaska, ki je že tri leta venel v domu za upokojenca, prosil Boga, naj ji vendar pridrži dežnik.